



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Series Romanorum Pontificum Cum Reflexionibus  
Historicis**

**Kolb, Gregor**

**Augustæ Vindelicorum, 1727**

**VD18 14497719**

Seculum Octavum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70934)

bus & dotibus e. g. D. Benedicti Ordinem instructum esse ignorare non possunt. Si enim duodecim jam Seculis perdurasset Lutheranismus, velut perstitit, & in suo vigore perseverat D. Benedicti Ordo etiam hodie toto pene in orbe florentissimus, tum enimvero prudenti viro integrum foret judicare, Lutheri doctrinam & virtutem non humanum quid sapere, sed *Digitum DEI esse.*

---

*Seculum Octavum.*

**LXXXVII. S. Joannes VI. Græcus, Ord.  
S. Benedicti.**

**C**UM tribus hostibus fuit lis Joanni VI. cum Imperatore Tiberio, Gisulpho Beneventano Duce, & Ariperto Longobardorum Rege. Horum primus Tiberius Joannem per Theophylactum Exarchum, quem cum copiis Romam miserat, capi jussit, sed incassum; non minus enim Joannes Pontifex, quam Sergius a populo constanter defensus minimè se hostibus infernum probavit; in omnes siquidem erat mansuetissimus, in pauperes insuper & captivos liberalissimus; quo insignis beneficii genere, aliisque factis summa humanitate plenis Gisulphum ad eum permovit, ut receptui caneret, armatum suum exercitum ex Romano territorio repetens, quod etiam Pontifici legitimo ejusdem Domino penitus restituendum esse censuit. Non minus Summo Pontifici huic restituit, quod abstulerat Rex Aripertus. Ter igitur de Ecclesia optimè meritus, tertio anno Pontificatus sui mortuus est an. 705.

**LXXXVIII. D. Joannes VII. Calaber  
Græcus.**

**E**ODEM ferè tempore, quo D. Joannes Sedem Apostolicam conscendit, solio suo restitutus est Justinianus junior Imperator, perduellium suorum vindex severissimus; toties enim eorum quempiam occidi mandavit, quoties mutilatas ab hostibus nares suas  
emun-

emungebat. A Sede tamen Romana haud alienus Joanni Pontifici duos Archiepiscopos misit cum precibus, ut centum & tres in Conciliabulo Constantinopolitano collectos canones comprobaret. Romæ igitur indixit Synodum, in qua Imperatoris precibus nihil tribuendum esse censuit, quòd prædicti canones à Concilio non legitimè congregato fuissent probati. In eadem tamen Synodo Romana D. Wilfridum Archiepiscopum Eboracensem Angliæ, longo tempore exulem, dignitati suæ & sedi restituit. His præcipuè gestis absolvit Pontificatum suum & vitam anno 707. Sed. 2.

## LXXXIX. Sifinnius, Syrus.

**V**IX electus est Pontifex, continuis chiragræ ac podagræ doloribus correptus ita fuit, ut die Pontificatus sui vigesimo iisdem doloribus corpus succubuerit exanime. Inter ejusdem desideria fuit illud ardentissimum, quo desideravit collapsæ magna ex parte Urbis moenia, & debilitata vetustate templa instaurare. Ob brevitatem temporis è numero Pontificum excluderunt Sifinnium nonnulli Historici, sed immeritò; quasi verò Pontifex non minùs esse possit viginti dierum, quàm annorum viginti?

## XC. Constantinus I. Syrus.

**T**RES fuere Constantini Pontificis tempore successivè Imperatores, Justinianus nimirum, Philippicus, & Anastasius, quorum primus & ultimus optimi, medius fuit pessimus: Justinianus namque in gratiam Pontificis rebelles Ravennæ cives subjugarat, eorumque permultos Constantinopoli cognitâ delicti causâ è medio sustulerat. Inter reos fuit Archiepiscopus Felix nomine, quem oculis orbatum in exilium expulit. Profuit exuli corporis cæcitas, ut animò videret magis sua crimina, quæ Pontifici Constantino Fidei formula à Felice oblata pridem indicarat; subito enim nigredinem induit, postquam à Pontifice ara fuit superimposita. Justinianus etiam Constantino Constantinopolin, & inde Nicæam venienti ea humanitate occurrit, quin venientem prævenit, ut omnium suorum Antecessorum tyrannidem in Romanos Pontifices non rarò exercitam ferè aboleverit. Non dubitavit

idem Imperator è manu Pontificis in se suscipere coronam Imperii, & eadem ornatus coronam Sanctissimi pedibus advolvi, Princeps vita longiori dignissimus, quam tamen post Pontificis abitum mense altero Philippicus ademit tyrannus perduellis & sacrilegus; is enim post occisum Imperatorem convocato quorundam in Oriente Præsulum Conciliabulo, unam tantum in Christo naturam admisit, cultum verò Sacrarum Imaginum omnino abolere statuit contra nitente summoperè Constantino, qui universo populo; post sesqui-annum enim Anattasius cognomento Arthemius à fidelibus persuasus arma contra Philippicum sumpsit, quem etiam captum orbavit oculis, & in exilium eiecit; cultum verò Imaginum Sacrarum aliàque plura à Philippico turbata restituit in Ecclesia adeo, ut meritus fuerit à Constantino in album Romanorum & Orthodoxorum Imperatorum inferi; in album verò mortuorum Pontificum insertus est Constantinus an. 714. Sed. 6.

### XCI. D. Gregorius II. Romanus.

**C**UM Constantino Papa Constantinopolin profectus adversus hæreticos fructu dicebat maximo: Pontifex vero creatus magnam Romæ partem instauravit. Monti Cassino etiam restituit disciplinam, numerum & vigorem, S. Benedicti Regulam, ex qua ipse ingentes fructus hauserat, plurimis commendatam cupiens. Primus ipse inter Pontifices fuit, qui per suos duces exercitum conduxit, quò contra Longobardos arcem Cumensem occupantes triumphavit. Bella Gregorio movit Imperator Leo Isauricus Imaginum Sacrarum hostis acerrimus, cui se opposuit Constantinopoli D. Germanus, in Persia verò D. Joannes Damascenus. Junxit ambobus D. Gregorius litteras severitate plenas. Edictum nihilominus suum Leo non minùs in Occidente quàm Oriente promulgari, & observari mandaverat. Fortissimè igitur Leoni se opposuit constanter Pontifex, cui suppetias tulit Carolus Martellus Galliæ Rex, imò cœlum ipsum non sine præsentissimis auxiliis adfuit; Luitprandus enim Longobardorum Rex, qui paulò antè fœdus cum Leone contra Romanos inierat, ex hoste in amicum subito mutatus, Imperatori fidem non servandam non servavit, DEO & ejusdem Vicario nunc demum se se subjiciens. Eidem huic Pontifici plurimum debet Germania nostra; D. Bonifacium namque misit, ut Germanis Orthodoxæ Fidei dogmata proponeret. Meritus est proin eam Historicorum quorundam

crisis

crisiti aut sententiam, qua Gregorium II, descriperunt in hunc fermè modum: si hujus gesta fuissent annotata veluti D. Gregorii Magni, par primo Gregorio fuisset Secundus, Secundo Primus, uterque Magnus. Vixit verò Secundus annis 73. mortuus 731. Sed, 17.

## XCII. D. Gregorius III. Syrus.

**A**NTEQUAM supremam conscendit cathedram, in cathedris minoribus Legem Christianam exponere consuevit Gregorius, quem Scripturæ Sacræ tam peritum fuisse tradunt, ut Psalterium Davidis memoriâ penitus comprehensum audientibus reddere valuerit. Exinde dum funebria D. Gregorio II, instituit, electus Gregorius III, Pontifex omnibus omnia fieri studuit, præsertim verò Germanis, quorum Apostolus est vocatus. Leoni Isaurico ut verbis & factis contraveniret, misit Gregorium Legatum cum litteris Apostolica sinceritate & severitate plenis: verum à Leone absterritus Legatus non ausus fuit litteras dare Pontificias, sed re infectâ Romam cum litteris reversus ad omnem poenam sustinendam se ostendit paratissimum. Imò iisdem munitus litteris iterum se accinxit itineri Constantinopolim versus; sed Leonis mandato in via interceptus est; contra Pontificem verò Imperatoria classis instructa Italiam petijt, quam tamen venti, ut Romæ succurrerent, vicerunt. Interea non destitit Pontifex Christi, ejusdem Virginis Matris, & Divorum Imagines in templa passim plurimas, introducere; meruit proin, ut & ipsius imago suam sibi brevi reposceret cultum, postquam nempe mortuus est an. 741. Sed, 11.

## XCIII. D. Zacharias, Græcus.

**S**UA humanitate Luitprandum Longobardorum Regem ad eò sedavit, ut depositis armis & pugnandi animis in viginti annos cum Romanis inducias pactus fuerit, simulque præter Anconam & Cremonam multas alias urbes restituerit. Vice altera ejusdem Regis animo conceptam & firmatam sententiam ita immutavit, ut licet contra Eutychium Ravennæ Exarchum jam in aciem prodijisset, arma tamen continuo deposuerit, Zachariæ oratione victus; unde ipse Imperator

rator Copronymus, ut Zachariae se non ingratum probaret, Romanis vim & injuriam fieri severè prohibuit, quamdiu Romanæ Ecclesiæ is Pontifex præfuit. Adhæc Carolomannum Regis Pipini fratrem veste Sacerdotali ipse induit; Rachin verò Italiæ Regem belli tumultibus occupatissimum, ut non minùs, quàm Carolomannus D. Benedicti habitum sago præferret, modo prorsus singulari permovit. Eo tempore Bonifacius cum DD. Sidonio & Virgilio Christi doctrinam Germanis exponere, & Baptismatis lavacrò purgare plurimos pergebant; ubi orta est inter eosdem Doctores lis de quapiam Baptismi forma, quam ab imperitis adhibitam fuisse non ignorabant. Litem igitur hanc ad se delatam decedit Doctor Supremus Zacharias, in cunctis rebus arbiter æquissimus; mortis verò arbitrium ipse subijt an. 752. Sed. 10.

### XCIV. Stephanus II. Romanus, Ord. S. Benedicti.

**D**IES Stephanus II, post electionem suam numeravit tres duntaxat, dubio posteris relicto, an ob brevissimam temporis periodum dicendus fuerit felix, an infelix magis. Infelix hac in parte forsàn solùm potuit dici, quòd ob dies Pontificatùs sui paucissimos Stephanum è numero Pontificum multi excluderint Historici; nostrum vero ut in numerum veniat, electum fuisse Pontificem sufficiat.

### XCV. D. Stephanus III. Romanus.

**T**ANTUS erat, ut ipsi Pontificum hostes hæretici eum egregiæ pietatis & prudentiæ virum, nec non viduarum atque pupillorum defensorem nuncupârint. Inter hos tamen hæreticos non fuit Imperator Copronymus, qui coactò trecentorum & octoginta in Oriente Episcoporum Conciliabulo tria rerum capita omnibus tenenda & servanda promulgari iussit: primum erat, ut *Divorum Imagines idola, eorum verò cultores idololatra dicerentur.* Secundum, *ex communione fidelium penitus exclusos esse Imaginum sacrarum cultores.* Tertium, *Divorum patrocinia esse vana, & eam ob rem jure prohiberi à fidelibus honorari Divos.* Continudè condemnavit Conciliabulum hoc Stephanus eo fructu, ut in Oriente etiã alterius non fuerit æstimationis & va-

& valoris, quàm quanti valoris fuit ipse Imperator. Vis tamen & arma Copronymi timenda erant; contra quem in suppetias vocatus Gallorum Rex Pipinus unà cum Regina & Regis liberis Pontifici obviam venit, manu ducturus regia equum Pontificium. Idem Pipinus cum filio Carolo à Stephano Rex Galliae inunctus, à Proceribus ejusdem regni Pontificis oratione permotus id impetravit, ut alium deinceps Regem non electuros se promitterent, quàm è Pipini stemmate oriundos. Gratissimum ob hoc etiam Pipinum expertus est Stephanus; in Italiam enim cum exercitu profectus Rex Exarchatum Ravennæ Pontificiæ iterum fecit ditionis, aperiens eadem in provincia amplissimum campum reparandæ Fidei & salutis. Aistulphus Longobardorum Rex perfidus vincendus erat, & victus est facile à Pipino, aut potius à DEO, repente apoplexiâ obrutus, quem feliciori fato secutus est Stephanus an. 757. Sed. 5.

### XCVI. D. Paulus I. Romanus.

**G**ERMANUS frater Stephani III. tanta erat charitate præditus, ut vix uno alterove famulo comite pauperum, captivorum & ægrotorum penates auxilii & solatii causâ intraverit. S. Dionysii cultor exitit frater uterque eximius, in cujus honorem prior ædem faciã inchoavit, alter consummavit. Corpus etiam D. Petronillæ arcâ argenteâ circumdedit, caput verò D. Joannis Baptistæ in Syriam misit. Imperium Orientis eo tempore etiamnum potius turbabat, quam gubernabat Constantinus Copronymus; plura enim quam decem Christicolarum millia morti dederat novus tyrannus. In mortuorum relatus est numerum D. Paulus an. 767. Sed. 10.

### XCVII. Stephanus IV. Siculus, Ord. D. Benedicti.

**P**LATINA Historicus inter alia de Stephano IV. hæc habet: *tanta probitatis & præstantiæ in rebus agendis erat Stephanus, ut tres Pontifices, Zacharias nimirum, Stephanus III. & Paulus eum nunquam à se dimiserint.* Creatus demum ipse Pontifex Constantinum, licet laicum, sacræ tamen Sedis invasorem, Desiderii Longobar-

gobardorum Regis auxiliò fretum audivit, postquam intra unius anni spatium gravissimi schismatis auctor extitit, ab iisdem oculis orbatus, qui captum Pontifici adduxerant. Cæcus videri poterat non oculis corporis potius, quàm animi; iniquitatem enim causæ suæ necdum videns, multis excusare, non accusare sustinuit. In monasterium denique à Pontifice abire iussus inter poenas didicit poenitentiam. Liberatus tantò æmulò Stephanus præcepit, ut diebus Dominicis à septem Episcopis Cardinalibus sacrum super aram D. Petri fieret; *atque hic primum mentio*, inquit Baronius, *de septem Episcopis Cardin. libus reperitur.* Verùm nos parùm de nomine solliciti sumus; cum rem & officium Cardinalium pridem agnovimus. Cæterùm in Oriente hac ætate Copronymus crudelissimè in Monachos & alios quosvis desævijt, iis infensus maximè, quibus calibatus antè matrimonium aut Venerem placebat. Huic igitur tyranno ut contraveniret Stephanus, quotquot poterat, templa & monasteria extruxit, feris etiam Copronymi nepotibus, hoc est, Wicleffo, Calvino atque Luthero nequaquam placitura. Mortuus est Stephanus annò 772. Sed. 3.

## XCVIII. Hadrianus I, Romanus.

**D**ESIDERIUM Longobardorum Regem adversarium, Carolum verò Magnum Germaniæ & Galliæ Regem expertus est sibi amicissimum; victus est proinde in Italia à Carolo Desiderius & Lugdunum in Galliam cum uxore & liberis missus; Hadrianus verò pacem cum amplissima Italiæ parte recepit testimoniis hanc in rem datis amplissimis iisque regiò sigillò munitis. Celebratum pene eodem tempore fuit in Bithynia Imperatricis Irenes etiam operâ Concilium Nicænum II, in quo à trecentis & quinquaginta Episcopis suis sacer honos Cruci sacratissimæ & Divorum Imaginibus est redditus, addita eas colendi methodo, quam Ecclesia constanter adhibuit, & deinceps adhibendam præscripsit. Interea Constantinus Copronymus & ejusdem filius Leo Isauricus carbunculis divinitus adusti interiêrunt. Offam Merciorum Regem Romæ tunc advenam suis pedibus advolutum vidit, cujus regnum, aut potius Angliæ provinciam præter Saxoniam, Galliam, Hispaniam, Scotiam & regna alia sibi vefigalem habuit. Bona igitur amplissima Eccle-



Ecclesiæ necessitatibus impendit sedulo. Partem haud mediocrem accipere pauperes, quorum diebus singulis centum suo in palatio pavit. Hujus proin Pontificis vitam & gesta quanti fecerit Rex Carolus, ex verbis Eginhardi Historici conjici potest, qui ait: *nunciato Pontificis obitu sic flevit, ac si fratrem, aut charissimum filium amisisset*; eidem certè manu regia epitaphium scripsit, & per universum regnum suum sacra fieri præcepit. Sedit post D. Petrum annis inter Pontifices pluribus, scil. 23. cum 10. mens. dum mortuus est annò 795.

## XCIX. D. Leo, Romanus.

**P**ASCHALIS Primicerius & Campulus Sacellanus Hadriani nepotes Leonem creatum Pontificem conductis sicariis in processione publica tanta vi & audaciâ aggressi sunt, ut eidem, veluti nonnulli testantur Historici, linguam & oculos evulserint, ac semivivum Monasterio S. Erasmi incluserint; nocte tamen sequenti recuperaverit divinitus valetudinem pristinam aut pristinâ meliorem, adeo ut paulò post præsentente Carolo Magno & copiosissimo populo cathedram conscenderit, dicturus suam causam Judex supremus à nemine hominum judicandus. Tum verò eundem Carolum Regem, Occidentis Imperatorem die nato Servatori hominum sacra anno 800. coronavit; filium verò Pipinum Italiæ Regem impositâ pariter coronâ confirmavit. Denique omnium Pontificum primus Germaniam petijt; ubi Aquisgrani Cæsarem salutavit, inde verò præsentibus trecentis sexaginta quinque Episcopis templum ibidem aulicum, Baderbornæ aliud ipse consecravit. Verdæ etiam D. Suibertum in numerum Sanctorum adscripsit; ubi Canonizatio omnium prima solennis adhibita. Hujus ipsius D. Suiberti beneficiò Jovelinus Bertholdi Ducis & Irmenegardis Principis foeminae filius vitam recepit, quam Rheinus priori die parvulo eripuerat. Redijt ex Germania in Italiam Leo, ubi annis & meritis gravis vitam mortalem immortali commutavit an. 816. Sedis 20. De eodem testatur Antonius Foresti Historicus, quòd ærumnis pressus maximis septies non raro eadem die ad aram fecerit, ut Numen sibi propitium redderet, & incumbentia Ecclesiæ mala averteret.

*Reflexiones Historicae supra Seculum VIII.*

**Q**UAMVIS Censores Magdeburgici rigorosè admodum, more nempe suo, examinârunt Romanos Pontifices, unicus tamen eorundem Pontificum inventus est, cujus doctrinam cum Orthodoxæ Fidei regulis non bene concordare existimant. Fuit is Pontifex Gregorius III. quem ajunt duplici modo errâsse;

- I. Quidem, quòd ordinari rursus jusserit eos, qui initiati fuerant sacris Ordinibus ab Episcopis aliis, quàm quos Gregorius miserat.
- II. D. Gregorium docuisse ajunt, quòd permissum sit viro ducere uxorem aliam, si propter morbum uxor prima conjugale debitum reddere nequeat.

*Responsio I. ad I.*

**S**I fideli oculo legeretur epistola, quam Gregorius III. scripsit ad D. Bonifacium Germanorum tunc temporis Apostolum & Archiepiscopum Moguntinum, tunc non tardarent confiteri Magdeburgici, Gregorium aliud non docuisse, quàm eos non veros esse Sacerdotes, qui ab aliis, quàm legitimis Episcopis fuissent ordinati. Fuit, ut ipse D. Bonifacius persapè conquestus est, multorum pravorum hominum tanta fraus & ignorantia tanta, ut alii pro Sacerdotibus haberi voluerint, quales tamen non fuerunt; alii verò pro Sacerdotibus agniti fuerint, eò quòd se tales esse ipsimet crediderint, de quibus proin meritò poterat dubitari, an modò legitimò & validò fuerint ordinati. In dubio autem, an Sacerdos sit ritè in Sacerdotum numerum adscriptus, non est perseverandum, sed Ordo sub conditione conferendus eo prorsus modo, quo conferendus esset Baptismus infanti, de quo dubium manet, utrùm sacra Baptismatis unda sit ritè purgatus. Breviori responso hìc contentus fuit C. Bellarminus, dum solùm ait, apertum hìc esse Magdeburgensium mendacium; Gregorium enim aliud non scripsisse ad D. Bonifacium, quàm ut ritè consecrarentur illi, qui ad speciem fuissent consecrati ab Episcopis non legitimis.

Respon-

## Responsio II. ad II.

**S**I hæc fuisset doctrina Gregorii, tunc longè minus utique errasset, quàm Lutherus, quem tamen forsàn etiam hodie errasse hac in parte negabunt ejusdem successores, dum ipsi cum suo hoc Doctore docent, si conjugii debitum reddere non lubeat, posse maritum ad ancillam &c. ingredi. Certè similes doctrinas in Hübnero plures inveni, dum homo nunquam magis facetus, quàm die Veneris, quem celebrat per hebdomadam totam, hoc est, per suos libellos omnes ait: *nunc cum matre, & max cum filia tractare Venerèa, esse idem ac Gallinam, & deinde pullum comedere.* Omitto hìc Hübnerianas facetias huic similes, easque plurimas, quas vel ipse autor invenit, vel ex aliis non nisi malè deprompsit. Quæro tamen, vel doctrinam hanc tenent Doctores hodie v. g. Lutherani, vel non? si non, tunc reliquerunt doctrinam Lutheri, & antecessorum suorum, veluti fateri hodie multi vel incipiunt, vel potiùs pergunt, dum inquirunt, sese Lutheri doctrinæ non multùm tribuere; sed adhærere se *puræ veritati Evangelicæ*, colore quæsito speciosissimo, quo suos errores pingere solent penè omnes hæretici. Si verò prius docent, tunc certè adulteriis & incestibus, aperiunt januam, & sibi viam ad orcum pandunt latissimam, ac Evangelicæ veritati prorsus contrariam. Adversantur præterea Lutheranorum plurimorum moribus, qui adeò sui & suorum nondum sunt obliti, ut publicis pœnis non puniant adulteros &c. parùm tamen solliciti de fornicatoribus.

Ut autem D. Gregorii mens magis pateat, aliud certè non docuit in ea epistola ad D. Bonifacium data, quàm marito, si duxerit uxorem perpetuà impotentia impeditam, licere ducere conjugem verè talem; cum prior conjux reverà non fuerit. Et hæc est doctrina Jure Pontificio receptissima.

Quod si autem rescripsisset D. Gregorius, posse maritum ad mulierem aliam accedere, morbo impedita conjugè propriâ, an contra Fidem docuisse quicquam dicendus foret? R. nequaquam; fuerunt namque illo tempore Doctores plures, & inter hos prioribus Seculis etiam D. Augustinus, qui existimârunt, licere impetrata per conjugem licentia accedere ad foeminam aliam sine alterius injuria se offerentem ita, ut saltem non committatur adulterium; vel certè minus permittendum esse malum, ut evitetur majus, aut malum maximum.

Colligant ex hoc heterodoxi omnes, quàm sedulò in Romana Ecclesia inquiratur, & passim doceatur, quid liceat, aut quid non liceat, ut tum Divina, tum humana serventur & observentur Præcepta: cùm interea ipsorum Præceptores vel qualescunque Doctores in materia, quæ ad mores spectat, ipsis noctuïs magis cæcutant. Nihilominus suos Jurisperitos ad cœlos usque extollant. Quasi verò non æquè necessarium sit hominibus ad Deum accedentibus scire, quid liceat in Præceptis à Jure Civili diversis, quàm in Civilibus. Oportet nimirum esse bonos cives, sed magis Christianos. Oportet esse præstantes Jurium peritos, sed præstantiores Theologos.

### Reflexiones & Responsiones ad alia adversariorum Objecta.

**S**UPRA Seculum hoc octavum in libro de Romanis Pontificibus, tum etiam de Romanorum Imperatoribus Joannes Hübner satis longum formavit discursum, in quo ita rem suam proposuit, ac si (ut ipse loquendi methodo) Historiam recenseret è sacris Bibliis depromptam, Ex quo discursu pronum ac promptum est formare puncta sequentia:

- I. Motam fuisse hoc Seculo controversiam, utrum DD. Imagines deberent adorari.
- II. Ecclesiam Latinam & Græcam ita fuisse tunc temporis divisas, ut ab illo tempore nunquam fuerint conciliatæ.
- III. Romanos Pontifices ita fuisse denigratos Imperatoribus Orientis, ut Pontificibus ob hoc opus fuerit in Occidente Imperium erigere, & sic sub Imperatorum Occidentis præsidio tuti ac tecti possent latere.
- IV. Ex Zachariæ consensu iniquo Childericum Galliarum Regem monasterio fuisse inclusum, Pipinum verò *Majorem domûs*, uti vocârunt, in Childerici solium fuisse evectum.
- V. Romanos Pontifices falsò ac subdolè prætendisse, ingentem bonorum immobilium donationem factam fuisse à Constantino M. Ecclesie Romanæ.
- VI. Titulò Romani Patritii includi supremam potestatem supra ipsam Romam, quam potestatem Carolus sibi reservârit.
- VII. Carolum M. vendicâsse etiam sibi jus eligendi Summum Pontificem.

Respon-

## Responsio I. ad I.

**I**N fronte septem horum capitum caput suum jam erigit fabula quò petita longius, eò crassior. Ait nempe etiam in aliis suis libris, motam esse octavò Seculò controversiam, utrùm Imagines Divorum deberent adorari? cùm tamen nemo unquam ex Latinis vel Græcis Patribus somniaverit de adoratione Imaginibus Divorum exhibenda. Credidit nempe *Unum, Solum, ac Verum DEUM* perpetuò Romana Ecclesia, *hunc solum semper adoravit, hunc solum semper adorandum.* Quisquis Latriæ cultum ulli Divorum exhibuerit, hunc utpote idololatram semper anathematizavit, & ultra Garamantas & Indos proscripsit. Vide *Seriem Romanorum Imperatorum Seculo VII.*

Quòd verò cultus Imaginum, quibus DEUS & Angeli proponebantur Israëlitis, in Testamento Veteri jam floruerit: item quòd Servatore nostro in terris agente ejusdem Imagines jam summa veneratione fuerint in fidelium domibus servatæ; quòd etiam Divorum Imagines per continuam Seculorum seriem tum in sacris, tum in profanis ædibus Catholicorum venerationi commendatæ fuerint, argumentis pene innumeris demonstravit C. Bellarminus, Gretserus & alii Scriptores plurimi, qui præter allata argumenta sua ad singulas singulorum hæreticorum objectiones responderunt solidissimè. Horum igitur libros refutant priùs Iconoclastæ, seu sacrarum Imaginum hostes; & tum demum Historiam de cultu Imaginum scribere præsumant. Tantis verò authoribus respondere cùm hætenus non sustinuerint, hinc planissimum est, Historias eorum calamis scriptas, crassâ & affectatâ ignorantia esse refertissimas, dum nolunt Catholicorum Scriptorum libros legere aut intelligere, ut bene agant. Quibus proin illud Deuteronomii c. 32. jure objici potest: *utinam saperent & intelligerent!* Nobis hinc sufficiat quatuor Concilia afferre, quorum duo in Oriente, duo reliqua in Occidente fuerunt celebrata. Prima duo inter Oecumenica fuerunt ordine septimum & octavum. In Occidente celebratum est Concilium Romanum, sub Gregorio III. quod etsi Nationale tantum fuerit, eidem tamen ferè mille Episcopi interfuerunt. Quartum fuit congregatum tempore Stephani III. & Caroli M. Atque in his Conciliis datus & conservatus est suus cultus sacris Imaginibus, quibus omnem honorem adimere hodie etiam conantur Calviniani, Lutherani

&c. vix alio adducti motivo, quàm quod reliquerunt Leo Isauricus cum pravis successoribus quibusdam, & conciliabulum in Oriente Constantini Copronymi armis & tyrannide coactum.

Responsio II. ad II.

**E**TIAM in secundo puncto caput suum instar hydræ erigit Hübneriana fabula, dum ait, Ecclesiam Latinam & Græcam ita fuisse divisas, ut ab octavo Seculo nulla fuerit inter utramque unio usque in hodiernum diem. Quamquam enim Leo Isauricus, Constantinus Copronymus, & alii in Oriente Imperatores Ecclesiam Græcam modò suò imperandi prorsus tyrannicò à Romana dividere conati sint, aliud tamen vix fecerunt aut effecerunt, quàm quod egerunt primis Ecclesiæ Seculis Nero, Domitianus, Trajanus, Diocletianus aliisque Imperatores barbari. Si tamen Græca dividatur omnino ab Ecclesia Latina per hoc, quòd Imperator Græcus convocet conciliabulum, & eoli Divorum Imagines prohibeat, tunc ut jungatur Ecclesia Græca cum Latina, nihil aliud requiritur, quàm ut Imperator Græcus in Synodum novam consentiat, & stet pro cultu sacrarum Imaginum. Posterius hoc autem fecerunt plurimi Græcorum Imperatores. Duobus verò Conciliis, & quidem Oecumenicis, consenserunt etiam, & adstiterunt armis & animis, consiliis & auxiliis, Irene Imperatrix circa annum 787. & Basilius Imperator annò 869. Constantinopoli celebratis, in quibus approbatus est cultus sacrarum Imaginum, & unio inter Latinam & Græcam Ecclesiam penitus est instaurata. Falsissima igitur & crasse ignorantia plenissima est Hübneri assertio. Adde, quòd plura exempla brevitatis causà hic omittantur, quibus demonstrari posset, unionem Ecclesiæ cum Græca per sequentia Secula fuisse sæpius renovatam & confirmatam.

Responsio III. ad III.

**E**X responsione secunda fuit per se tertia, qua rursus ostenditur malitia Hübneri omnia in sinistram partem interpretantis; cum enim ante & post Irenem Imperatricem plures fuerint ex Orientis Imperatoribus, qui Græcam cum Latina Ecclesia unitam defenderunt; pro viribus suis propugnârunt; Pontificibus Romanis crebrò Legatos miserunt, & dona pretiosissima Romæ dederunt, ut ex eorum Imperatorum gestis clarif-

clarissimè patet, hinc falsissimum est, quòd Romani Pontifices adeò fuerint in Oriente denigrati. Accedit, quòd eodem tempore, quo erigi de novo cœpit in Occidente Imperium, Imperium Orientis moderata sit Irene, quæ tantam cum Carolo M. colebat amicitiam, ut augustas contrahere nuptias cum eodem Carolo jam decreverit. Non igitur illo tempore Romanis Pontificibus plus sperandum erat, ab Occidentis, quàm Orientis Imperatoribus; cum æquè pro Romanis Pontificibus stare decreverit Irene Imperatrix, & ejusdem Successores multi, quàm Imperator Carolus. Non oblivioni etiam dandum hic est, quòd filii Caroli Magni, hujus item nepotes & pronepotes bellis suis tum externis tum civilibus æquè parùm præsidii & auxilii Romæ promiserint, ac promisere Orientis Imperatores Irenes Successores, quod ex Historia Seculi IX. magis apparebit.

#### Responsio IV. ad IV.

**A**PERTISSIMA & impudentissima est fabula, qua Hübnerus asserere ausus fuit, Zachariæ Pontificis iniquo consensu Childericum III. Galliarum Regem monasterio inclusum, Pipinum verò pari iniquitate in Childerici solium fuisse evehctum; quòd enim Zacharias legitimè, justè & sanctè consenserit in opus hoc regium, affirmant exceptò Calvinò & Magdeburgensibus omnes tam Græci, quàm Latini Historici. Ex Latinis expressè pro Zacharia testimonium dixerunt Eginhardus in vita Caroli M. Cedrenus in vita Leonis Isaurici, Paulus Diaconus lib. 6. c. 5. de gestis Longobardorum, Blondus, Rhegino, Marianus Scotus, Otho Frisingensis, Ado Viennensis, Abbas Urspergensis, Sigebertus, & Paulus Æmilius: hi omnes & plurimi alii testantur, paulò ante Pipini Regis temporis ita Reges Francorum degenerasse à suis majoribus, ut omni prorsus regni cura in *Majores domus* translata fuerit adeò, ut semel tantùm in anno, nimirum Calendis Maii, se populo conspiciendos exhibuerint; toto verò reliquo anni tempore deliciis & voluptatibus se totos dederint, & eam ob rem omnium Procerum consensu à Pontifice Romano fuisse petitum, ut permitteret nomen etiam regium in eos transferre, qui nomine tantùm hæctenus Reges non erant. Unde hunc in modum pergit scribere C. Bellarminus: *Quod sanè justissimum postulatum erat: laborabat enim Gallia propter illa monstra apud omnes nationes gravissimâ infamiâ, & similiter regnum innumeris dissensionibus replebatur.*

Ne-

Neque solum ( cui isti auctores dicunt ) nulla regni negotia Reges illi curabant, sed etiam propter eorum inertiam Religio in Gallis ita laboravit, ut pene extincta sit, ut patet ex epistola D. Bonifacii Episcopi Moguntini ad Zachariam Romanum Pontificem data; ubi dicitur per octoginta circiter annos in Francia illis Sardana-palis regnantibus nullam Synodum fuisse celebratam; Ecclesias Episcopales à laicis & publicanis possessas; Clericos quatuor aut quinque simul concubinas habuisse; Religionem denique omnem conculcatam & dissipatam. Cum ergo Zacharias intelligeret jam per multos annos Reges Francorum solo titulo fuisse Reges, & Childericum, qui tunc regnabat, non solum more majorum nihil curare, sed etiam omni prorsus ingenio carere ac verè stupidum dici & esse: & simul videret, regnum & Religionem in Gallis ruere, & omnes Proceres regni Pipinum Regem optare, tandem ut is, ad quem spectabat providere omnium suorum salutem, judicavit licere Francis regnum Childerici in Pipinum transferre. Atque ipse eos juramentò, quo se Childerico obstrinxerant, solvit. Quod sanè justum fuisse nemo sanae mentis negabit. Praesertim cum eventus docuerit, mutationem illam felicissimam fuisse: nunquam enim regnum Francorum potentius, aut Religio in Gallia florentior fuit, quàm tempore Pipini & Caroli. Haecenus ad verbum C. Bellarminus, in cujus lib. 2. c. 17. de Romano Pontifice longè plura legi possunt.

### Responsio V. ad V.

**S**CRIPSIT hìc Hübnerus haud aliter, ac si planè contemporaneus fuisset Constantino, & deinde Carolo M. nec minùs hujus successoribus imperantibus; negat enim audacissimè, ullam bonorum saltem immobilium donationem fuisse factam à Constantino M. Romanae Ecclesiae: affirmat verò non minùs audacter, aut potiùs impudenter, quòd Romani Pontifices iniquè prætenderint jus in ullum Italiae territorium; dum Carolo M. & hujus successoribus instar veritatis Evangelicae credendum proposuerint, donationem bonorum in Italia amplissimorum à Constantino M. Ecclesiae Romanae certè fuisse factam. Fateri tamen videtur, quòd Carolus M. donationes à Constantino M. Ecclesiae vel verè vel falso factas unà cum successoribus ratas habuerit, probàrit & confirmàrit.

Quæro



Quæro igitur hic ex Hübnero: Si Summi Pontifices prætulerunt eoram Carolo M. Lothario, Ottone I, Henrico Sancto, & aliis Imperatoribus, qui omnes novo edito diplomate facti sunt, ea bona jure deberi Ecclesiæ Romanæ, vel Romanis Pontificibus, fidem habuerunt, vel non? si fidem non habuerunt, tunc vana, inuisa ac stolidi est querela Hübneri. Si vero fidem habuerunt, tunc illis ipsis Imperatoribus res notior esse potuit ac debuit, quam nostris temporibus; cum Pipinus & Carolus paucis post Constantinum M. Seculis vixerint. Post unum aut alterum Seculum secutus est Otto I. Jurium Ecclesiasticorum satis rigidus inquisitor. Si igitur tanti Imperatores, omni fide humana dignissimi, approbârunt, stabiliverunt & confirmarunt jura Ecclesiæ Romanæ antiquissima, quamvis ipsorum confirmatione Ecclesiæ minimè opus fuerit re ipsa, quid amabo Magister Saxonicus, tam crassis ac crudis verbis in contrarium asserere audeat? Respondeat ipse potius, aut alii ipso doctiores Calviniani aut Lutherani, sive alii invasores bonorum Ecclesiasticorum, in Germania præcipuè? quis Imperatorum aut Regum donavit ipsis, iniquissimis nempe Ecclesiasticorum bonorum possessoribus, tot quondam in Germania bona Ecclesiastica? Jure belli, respondebit Hübnerus, Protestantes Principes sibi subjecerunt eas ditiones, quas quondam Germana Romanæ subiecta possidebat Ecclesia. Ita sanè respondere deinceps poterunt quivis raptores, prædones, grassatores, piratæ, aut fures alii passim. Certè si hodie Romanæ Ecclesiæ hostes totam Romanam ditionem quibuscunque vel artibus vel fraudibus sibi valerent subicere, parùm sanè solliciti forent de Donatione Constantini; jus sibi ab injuria certò vendicaturi. Cæterùm quo jure sua bona deberi sibi profiteatur Romana Ecclesia, pluribus ostenderunt tum Jurisperiti, tum Historici plurimi, Græci ac Latini, Veteres ac Recentiores, tempore, fide & autoritate Lutheranis & Calvinianis longè antiquiores & digniores, quorum plerique ne quidem meminerunt Donationis Constantinianæ; cum ejusdem etiam meminisse non dignati sint plures Romani Pontifices, veluti ex Cardinale Baronio probè ostendit Spondanus.

### Responsio VI. ad VI.

**L**OQUITUR hoc loco iterum Hübnerus de Carolo M. Patritii Romani titulum assumente, haud secus, ac si ex Bibliis decerpta recitaret

*R. P. Kolb Series Pong. Pars II.*

Q

verba

verba Divinissima, dum ait, Carolum M. sibi supremam potestatem in Romam ipsam reservasse. Evangelica nempe veritas probatione non indiget. Ita etiam Hübnerus assertiones suas testimoniis non firmat ipse sibi testis sufficientissimus, falsitatibus ita assuetus, ut passim fabulas pro comperta veritate vendere non erubescat. Quæro enim hîc: si Carolus M. reservavit sibi supremam potestatem in Romam ipsam, vel intelligitur potestas Ecclesiastica, vel civilis? non Ecclesiastica; quia nullius Historici liber inventus est hæcenus, uti testatur C. Bellarminus, qui opinionem talem suis inseruerit Historiis: unde nec ipse Calvinus plus ausus est asserere, quàm Pipinum & Carolum M. detulisse Summo Pontifici Primatum in Gallias & Germaniam. Quòd autem hæc ipsa Calviniana assertio sit falsitatis & ignorantia plena, ex eo constat, quòd perpetuam ante Carolum M. & Pipinum Reges, Romani Pontifices in Galliam veluti in alia regna exercuerint Ecclesiasticam jurisdictionem ac potestatem. Legitur passim in antiquioribus Historicis, ab ipso D. Petro & hujus Successoribus missos fuisse in Galliam Missionarios Apostolicos, qui ex nutu Romanorum Pontificum toti pependerunt, eorum ex arbitrio cuncta disponentes. Legitur D. Martialis missus à D. Petro, Fidei Orthodoxæ dogmate instruxisse Lemovicenses, Tolosanos & Burdegalenses. In Apostolicis laboribus non minùs profuisse Gallia legitur D. Linus immediatus D. Petri Successor, Visuntinus antea Episcopus, qui disponente D. Petro Româ in Galliam abiit, & Romam inde rediit Supremo Pontifici in cunctis obedientissimus. Omitto hîc ab Historicis aliis minimè omissa plurima exempla, quibus demonstratur veritas Calvino contraria. Non tamen omittam exempla notiora, & imprimis D. Hormisdæ Pontificis, quem Clodovæus Rex totius Galliaæ supremum agnovit Episcopum, ut tum ex gestis D. Hormisdæ, tum Clodovæi sufficientissimè patet. Similem potestatem exercuisse in Gallicanam Ecclesiam legitur D. Gregorius M. D. Leo, D. Cyprianus, quorum hîc annis amplius quingentis, Leo verò annis trecentis & quinquaginta, Gregorius autem annis pene ducentis vixit ante Pipinum Regem.

Jam verò quòd idem sit Romanum esse Patritium, ac supremum Romæ Dominum, est doctrina prorsus nova, fortè primùm cum Hübnero nata, aut certè non antiquior Luthero. Quòd autem nova sit doctrina, & omni fundamento destituta, patet ex eo etiam, quòd nec Hübnerus, nec ullus alius eandem argumentis firmarit.

Ne

Ne tamen Hübnero vel modicissimè tantùm detraham, afferam in responsione septima ipsius hanc in rem datum argumentum. Condoleo autem eidem, quòd denuo sibi nimium contradixerit, dum in discursu supra idem Seculum hoc octavum relicto retulit, Carolum Magnum in Romam ipsam reservasse sibi supremum dominium, Pontifices verò Romanos prætendisse præsentè Carolo M. Romam & Italiae ditiones alias à Constantino M. Romanæ Ecclesiæ donatas fuisse, atque huic vel verò, vel falso donationis titulo veluti Evangelicæ veritati acquievissè M. Carolum, & ante hunc Pipinum Caroli M. patrem. Si enim huic Pontificiæ prætensionì acquieverunt & Carolus, & fortè etiam Pipinus, qua ratione supremum sibi dominium in Romam ipsam eique adjectam ditionem reservârunt? Consideret itaque Hübnerus, vel ejusdem clientes, quid respondeant hac in parte, ut evadant. Sunt fortè ex horum numero quidam, qui ex eo arguunt, Carolum M. in Romanam ditionem sibi vendicasse supremum dominium, quòd Romæ ac Romanorum Pontificum Protectorem se constituerit. Verùm hoc tam parùm probat, reservatum fuisse Carolo M. ullum dominium in Romam, aut Romanum Pontificem, quàm parùm domini habuit Henricus VIII. Angliæ Rex in Romanam Ecclesiam, licèt à Leone X. dictus fuerit *Defensor Fidei*, seu Romanæ Ecclesiæ. Protector Ecclesiæ Romanæ non minùs dici amavit Hugo Capetus Rex Galliæ, & alii in regnis aliis non ab simili titulo aut prærogativa gavisi sunt Reges; eorum tamen ullus ne somniavit quidem de quodam dominio in Ecclesiam Romanam sibi vendicando. Elisabetha Angliæ Regina fuit Protectrix Reipublicæ Batavorum; sunt & fuerunt Galliæ Reges Protectores Reipublicæ Helvetorum: nec tamen Helveti Gallis, nec Batavi Anglis ullum in se adicribunt dominium. Potuisset forsan Hübnerus ex Christiano Funcio Scriptore sibi non dissimili ad specimen formare argumentum, seu testimonium assertioni suæ accommodatum, qui adducit Zonaram Græcum Historicum, & Eginhardum Caroli M. Cancellarium, ex quibus Funcius ait, probari posse Carolum M. fuisse Romanæ ditionis Dominum. Quàm iniquè verò uterque horum Auctorum citetur, præter alios videri potest C. Bellarminus, Baronius & alii. Unde nec civilem sibi potestatem ullam vindicare potuit.

#### Responsio VII. ad VII.

**S**EQUITUR hinc jam Hübnerianum argumentum, quo nititur probare, Carolum M. vendicasse sibi supremum dominium in Romam.

Q 2

&

& ipsum Romanum Pontificem. Ait nempe, veritatem hanc ex eo satis patere, quod reservavit sibi jus eligendi Romanum Pontificem. Hic est Hübneri Achilles invincibilis. Afferit nempe pro confirmatione sui asseru, quod etiam Romanorum Pontificum hostibus est in quaestione, Orthodoxis verò nobis contrarium est indubitatum; est enim vel maximè in quaestione, utrum Carolus M. unquam cogitavit de vendicando sibi jure eligendi Pontificem. Catholicis certè de re hac minimè constat. Quis autem ex Romanorum Pontificum hostibus vel ad speciem tantum probavit unquam, Carolum M. sibi vendicasse, aut reservasse jus eligendi Summum Pontificem? etiam de nullo eorum profectò constat. Quàm benè autem sibi cohæreant Hübneri dicta, nunc attendamus. Vivente Carolo M. mortuus est Hadrianus annò nimirum 795, quem Pontificem contra Desiderium Longobardorum Regem constantissimè defendit, propugnavit, ac in Sede sua confirmavit Carolus jam tum in tota Germania, Gallia & Italia, imò in tota Europa potentissimus; in Asia verò & Africa etiam famosissimus. Electus est in Pontificem eodem an. 795. Leo III. à Clericis, sicut alii Pontifices, quin tamen Carolus M. aut per se, aut per suos Legatos Electorem egerit, Historici certè nec verbum reliquère. Mortuus est verò Carolus M. annò 814. Leo III. Carolum mortuum moriendo secutus est an. 816. Successit Carolo M. in Imperio Ludovicus Pius, Leoni verò Stephanus V. quem equidem Hübnerus ait, electum fuisse sine Ludovici vel præcitu vel consensu: Stephanum idcirco in Galliam properasse, iratum priùs Ludovicum coronasse, & hanc coronam impositam sibi rursus Imperatorem conciliasse.

Notanda hic præcipuè veniunt verba ultima, quibus fatetur, electum fuisse Pontificem Stephanum sine consensu Imperatoris, sed hanc ob causam Stephanum properasse in Galliam conciliandi Cæsaris causam. E quibus verbis patentissima sua veluti cornua erigit fabula; testantur enim non modò Catholici, sed etiam alii passim Historici, quòd Romæ & in aliis Italiæ urbibus orta seditione gravissima Stephanus V. compulsus fuerit in Galliam fugere, ubi summa humanitate à Ludovico Pio fuerit exceptus in campo Rhemensi, inde verò idem Stephanus Rhemis tam Imperatorem, quàm Imperatricem corona Imperatoria ornaverit. Duæ igitur longè diversæ causæ fuerunt instituti hujus itineris. Prima earum fuit, orta inter Italos seditio; secunda Imperatoris ac Imperatricis coronatio.

Hanc

Hanc utramque causam unanimi calculo expresserunt Historici; profus novam affinxit Hübnerus. Fingamus nos modo æquiori, Carolum nempe M. voluisse sibi vindicare potestatem eligendi Romanum Pontificem, ab hoc verò eam potestatem Imperatori Carolo potuisse concedi. Quis a-mabo possit præsumere, quòd Clerici Romani quamprimùm post mortuum Carolum Imperatoria jura fuissent violaturi? tanta certè crimina jus vetat præsumi. Adhæc si Carolus M. jus eligendi Pontificem sibi attribuit, quis eidem ansam præbuit? forsàn Imperatores Græci. Verùm de horum aliquibus tantùm legitur, quòd jus confirmandi solùm, non verò eligendi Romanum Pontificem sibi arrogârunt. Si igitur Carolus M. sibi jus eligendi Pontificem arrogâset, edidisset exemplum sine exemplo, præjudicasset insuper valdè Orientis Imperatoribus, quibus Romani Pontifices permiserunt copiam per aliquod tempus confirmandi Romanos Pontifices; non quòd jure ipsis deberi agnoverint, verùm quòd vi compulsis maxima, aliter denegare haud potuerint, necessitate omne consilium superante. Vide Reflexiones in Serie Rom. Imp. Seculi VIII. & IX.

Addit quidem in discursu suo, quod obiter tantùm proposuit, argumentum ab Heterodoxis aliis Scriptoribus pluris æstimatum, quo ajunt, Leonem III. fuisse Romæ judicatum à Carolo M. ex quo appareat, Romanum Imperatorem habere potestatem in Romanum Pontificem. Verùm non audent utique sic scribere & credere auctores isti, si legissent C. Bellarmini librum II. de Romano Pontifice, in cujus cap. 26. & seq. demonstrat ex testimoniis plurium Conciliorum, ex confessione ipsorum Imperatorum, ex plurimis exemplis, & ex Patrum sententiis Romanum Pontificem quàm talem nec fuisse unquam ab ullo hominum judicatum, nec posse ab ullo hominum, præsertim Secularium, in ulla re judicari. Nec Sacramentum, quod Leo III. præsentè Carolo M. dixit, ullum indicium fuit instituti ab eodem Cæsare judicii: aliàs enim dici posset, quòd conferta populi multitudo non minùs fuisset judex Romani Pontificis; quàm ipse Carolus; se namque Leo Pontifex omni suspicione gravioris mali liberaturus acceptò Evangelii librò conscendit cathedram, & jurejurando confirmavit præsentè ingentis populi multitudine, se immunem esse ab omni culpa, propter quam paulò antè seditiosi nepotes Hadriani Pontificis, Paschalis & Campulus, in via & comprecatione publica suã vi Leonem adorti, per conductos sicarios eundem altero oculo, imò & lingua, veluti Historici

nonnulli referunt, orbarunt. Fateri hos ipsos Scriptores cogit veritas; Imperatores Romanos tum per se, tum per Legatos suos in præsentia Romanorum Pontificum juramentis sæpe editis plurima promississe & confirmasse plurima, plenam fidem iisdem dictis testim. omnis impetraturi. Verùm minimè sufficient hæc tum Lutheranis tum Calvinianis, ut sibi persuadeant, Romanos Pontifices perinde fuisse constitutos iudices supremos Romanorum Imperatorum aut Regum. Igitur nec fuit constitutus Leonis III, iudex Carolus M, etsi in hujus præsentia ille jurejurandò causam suam dixerit, & plenè absolverit triumphante innocentia.

### Seculum Nonum.

#### C. Stephanus V. Romanus.

**E**X testimonio Bucelini summò locò Romæ natus, inter D. Benedicti viros Religiosissimos infimò locò contentus vivere didicit, donec denique exquisitæ virtutis atque doctrinæ adminiculò summum conscendit dignitatis apicem; decimo enim post obitum D. Leonis III, die unanimi electorum consensu inter exultantis populi plausus Summus Pontifex electus est. Verùm brevè gaudia excepit luctus; namque tertio post electionem mense à furiosis popularibus suis ex Italia abire compulsus venit in Galliam, ubi à Rege Ludovico in campis Rhemenfibus ter repetita genuflexione exceptus fuit, Rhemis verò Ludovicum cum Irmengarde balsamò regiò inunxit, coronam geminam regiis imponens capitibus Stephanus; ex Gallia Romam repetens vitæ metam attingit septimo Pontificatûs mense, an. 817.

#### CI. Paschalis I. Romanus.

**I**NTER D. Benedicti filios Abbatis & Patris loco habitus, à Leone III, sacra purpura ornatus, die demum post obitum Stephani V, altera unanimi Clericorum calculo Summus electus est Pontifex, quamquam invitus maximè, ac reluctans. In Oriente Iconoclastæ gravissimos tumultus identidem magis fovebant, quibus fortissimè resistit Theodorus Studita